

Z nesezdaného soužití do manželství: záleží na vzdělanostní homogamii?

Časopis: Sociální studia, Vol 18, No 1 (2021)

Autor: Dominika Sladká

Zdroj: https://journals.muni.cz/socialni_studia/article/view/15490/12311

Článek se věnuje problematice manželství a jeho vzniku, neboli přechodu z nesezdaného partnerství do manželství. Výzkum se snaží zjistit, zda existují některé faktory, které ovlivňují tento přechod, především se zaměřuje na faktor vzdělanosti a rozdíly mezi jednotlivými zeměmi.

- **Proč toto téma?**

-zajímavost tématu (článek jsem si vybrala, protože mě téma zaujalo a chtěla jsem se více dozvědět o této velmi aktuální problematice)

- **Použité teorie, koncepty**

Studie se zaměřuje na faktor vzdělání, který bezesporu ovlivňuje tranzici do manželství, ale zohledňuje i jiné faktory, kterými je například pohlaví nebo postoje k manželství a nesezdanému soužití v různých zemích. (V každé zemi je manželství vnímáno jinak a s tím souvisí i počet manželských svazků v dané zemi.)

Autor při výzkumu vychází z teorie difúze - čím více nesezdaných soužití v zemi, tím více se podobají manželství (a čím více se podobají, tím méně jsou pro výběr mezi nimi důležité charakteristiky partnerů) → čím více nesezdaných soužití v zemi, tím méně je relativní pro přechod do manželství relativní vzdělání partnerů.

- **Metodologie**

4 hypotézy:

1. Homogamní nesezdaná soužití mají vyšší riziko tranzice do manželství než vzdělanostně heterogamní nesezdaná soužití.
2. Vzdělanostně hypergamní nesezdaná soužití mají vyšší riziko tranzice do manželství než vzdělanostně hypogamní nesezdaná soužití
3. Asociace mezi relativním vzděláním partnerů a rizikem tranzice do manželství je nejslabší v Rakousku.
4. Asociace mezi relativním vzděláním partnerů a rizikem tranzice do manželství je slabší u těch soužití, která vznikla později.

-k analýze použity partnerské historie (z výzkumu Generations and Gender Survey)

-respondenti: 18-79 let (heterosexuální vztahy), 6600 respondentů

-země: Rakousko, Polsko, Česko

-analýza dat: Coxova regrese (riziko v události v čase t -čas je diskretní proměnná)

-analyzovaná událost: tranzice do manželství

- **Výsledky**

Mezi heterogamními a homogamními nesezdanými páry nebyly ve všech zemích objeveny značné rozdíly a pravděpodobnost přechodu do manželství (hypotéza 1 vyvrácena)

Když je vzdělanější žena, je větší pravděpodobnost vzniku manželství (hypotéza 2 vyvrácena)

Asociace mezi vzděláním a rizikem tranzice do manželství byla nejslabší v Rakousku, protože zde nesezdané soužití a manželství k sobě mají nejbliže (nejsou až tak velké rozdíly mezi těmito dvěma svazky). (hypotéza 3 potvrzena)

Asociace mezi vzděláním a rizikem tranzice do manželství nezávisela na tom, kdy vzniklo nesezdané soužití. (hypotéza 4 vyvrácena)

→ Největší riziko vzniku manželství je u nesezdaných párů, ve kterých má žena vyšší vzdělání. Autor označil výsledek této studie jako překvapující, avšak mně to až tak nepřekvapilo. Přijde mi logické, že žena, která má vyšší vzdělání může mít i vyšší moc nad partnerem a díky tomu si může spíše prosadit vstup do manželství. Z vlastní zkušenosti vím, že uzavřít manželství chce většinou spíše žena než muž, a proto se domnívám, že vyšší vzdělání může napomoci ženě k prosazení jejich požadavků.

- **Inspirace pro vlastní tvorbu**

Bohužel ještě nevím přesně, jaké téma DP bych chtěla zvolit, proto nedokážu určit, zda by mi tento článek byl užitečný. Kdybych se ale rozhodla nějakým způsobem dále pracovat se svojí BP, tak věřím, že by mi článek určitě pomohl, neboť i téma mé BP byl zaměřen na rodinu (avšak v odlišném kontextu).